

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1983

BRNO 1985

HROB Z DOBY LATÉNSKÉ V RAKVICÍCH /okr. Břeclav/

Jaroslav Peška, Regionální muzeum Mikulov

V roce 1983 provádělo JZD Rakvice v trati "Pod Zaječím" parc. č. 2070 rekultivaci terénu. Při těchto pracích byl buldozerem porušen hrob z doby laténské. Lokalita se nachází na východním svahu návrší na hranici katastru Rakvic. Místo je vzdáleno vzdušnou čarou přibližně 1,5 km JVJ od obce Zaječ.í.

Z kostrového hrobu se podařilo zachytit in situ pouze horní část skeletu, neboť zbytek byl zničen buldozerem. Tvar hrobové jámy nebylo možno zjistit. Kostra, orientovaná v ose S - J s pohledem na Z, ležela hlavou a trupem na pravém boku. Pravá ruka byla ohnuta v lokti do tupého úhlu a levá natažena podél pravé před tělem. Roztříštěná pánev a kosti dolních končetin byly identifikovány o několik metrů níže ve shrnuté hlíně. Podle antropologického posudku M. Stloukala se jedná o pozůstatky ženy ve věku 30 - 40 let.

Ruce zemřelé zdobily tři bronzové náramky se zesílenými konci v podobě vývalku či západky. V oblasti hrudníku ležel jednoduchý bronzový kroužek z opasku a několik zlomků železného náramku /?/. Po vyzvednutí lebky se na pravé spánkové kosti objevil masivní reliéfně zdobený bronzový prsten. Ve shrnuté hlíně níže hrobu byly nalezeny dva bronzové tyčinkovité nánožníky s pečetítkovým ukončením. První byl zdoben jemnými vroubky, druhý je mírně vývalkovitě členitý. Keramiku hrob neobsahoval.

Na základě uvedených milodarů můžeme hrob zařadit do období LT B1. Ze starších nálezů jsou z katastru Rakvic známy mimo jiné i laténské hroby v poloze "Trávníky" a "Na výhoně". Nově objevený hrob v poloze "Pod Zaječím" svědčí tedy pro existenci dalšího keltského pohřebiště.

Grab aus der Latènezeit in Rakvice /Bez. Břeclav/. Bei Terrainherrichtungen im Kataster von Rakvice, Flur "Pod Zaječím", Parz. Nr. 2070, wurde von einem Bulldozer ein latènezeitliches Skelettgrab gestört. In ursprünglicher Lage gelang es nur den auf der rechten Seite bestatteten oberen Teil des Skelettes zu erfassen, in Richtung N - S mit dem Blick nach Westen orientiert. Die oberen Gliedmaßen des Skelettes zierte 3 bronzene Armringe mit verdickten Enden. In der Umgebung des Brustkorbes lag ein bronzener Ring von einem Gürtel und Bruchstücke eines eisernen Armringes /?/. Unter dem rechten Schläfenknochen hat man einen bronzenen reliefverzierten Fingerring entdeckt. Aufgrund der angeführten Beigaben reihen wir das Grab in den Zeitabschnitt LT B1.

LATÉNSKÁ KOSTRA Z RAKVIC /okr. Břeclav/

Milan Stloukal, Národní muzeum Praha
/Tab. 10/

V laténském hrobě v Rakvicích, který byl odkryt J. Peškou v r. 1983, ležela kostra ženy, která zemřela ve věku 30 - 40 let. Lebka je téměř nepoškozená a je na pravé straně intenzivně zeleně zbarvená /spánková kost, čelní kost, celé rameno a část těla dolní čelisti/. Zeleně je zbarven také levý bérec, obě předloktí a pravé rameno /lopatka a horní konec pažní kosti/. Postkraniální skelet je dosti silně poškozen, ale přece bylo možno na základě délky levé stehenní, pravé vřetenní a obou pažních kostí vypočítat výšku postavy zemřelé na 160,5 cm /velká/. Z pánve je zachován jen zlomek pravostranné pánevní kosti, na němž je patrná úzká incisura ischiadica major a slabý sulcus praeauricularis.

Lebka má strmé čelo, výrazná tubera frontalia, glabelu III. stupně, silné nadoboční oblouky a tenký horní okraj obou očních, klenutý týl nese zevní týlní hrbole II. stupně, bradavkové výběžky jsou malé a úhly dolní čelisti stočeny dovnitř. Švy jsou vesměs otevřené, v obou čelistech je 9 lůžek zahojeno po intravitální ztrátě zubu, dalších 5 zubů je destruováno kazem a na kořenech 4 z nich jsou ositická ložiska.

Lebku je možno dokonale proměřit:

největší délka lebky /1/	179	délka baze lebky /5/	98
největší šířka lebky /8/	135	nejmenší šířka čela /9/	89
největší šířka čela /10/	111	aurikulární šířka /11/	120
biasteriální šířka /12/	105	výška lebky /17/	139
nadušní výška /20/	114	obvod lebky /23/	499
příčný oblouk /24/	305	podélný oblouk /25/	373
čelní oblouk /26/	126	temenní oblouk /27/	127
týlní oblouk /28/	120	čelní tětiva /29/	109
temenní tětiva /30/	110	týlní tětiva /31/	97
kapacita lebky /38/	1378	délka obličejce /40/	96
šířka hor. obličejce /43/	99	biorbitální šířka /43-1/	94
bizygomatická šířka /45/	122	šířka střed.obličejce /46/	88
výška obličejce /47/	119	výška hor. obličejce /48/	68
interorbitální šířka /50/	24	šířka očnice /51/	39
výška očnice /52/	31	šířka nosu /54/	23
výška nosu /55/	49	kondylová šířka mandib. /65/	104
nejmenší šířka nosu /57/	9,7	bigoniální šířka /66/	90
výška brady /69/	35	výška ramene mandib. /70/	63

P ŘEHLED V Ý Z K U M Ů 1983

Vydává:	Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor:	akademik Josef P o u l í k
Redaktoři:	Dr. A. Medunová, Dr. J. Meduna, Dr. J. Říhovský
Překlady:	Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby:	A. Krechlerová /pokud není na tabulce uveden jiný autor/
Na titulním listě:	stříbrné nákončí opasku z kostrového hrobu z období stěhování národů v Boroticích /okr. Znojmo/
Tisk:	Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov, provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo:	ÚVTEL - 73332
Vydáno jako rukopis:	400 kusů - neprodejně